

WERKBOEK

'ALLES GOED GEREgeld'

VOOR WE BEGINNEN

Wat goed dat je de eerste stap zet in het regelen van jouw nalatenschap. Bij het regelen van jouw nalatenschap zijn er veel (persoonlijke) keuzes te maken.

Neem even de tijd om alle keuzes en opties te bekijken en te bedenken wat in jouw situatie het beste past. Het wettelijk erfrecht is namelijk in veel gevallen niet gunstig voor jouw nabestaanden.

Het is niet het prettigste onderwerp om over na te denken. Dat weten we. Je moet misschien beslissingen maken die moeilijk zijn, en waar je liever niet over wilt nadenken.

Maar we weten ook dat het veel rust geeft als je weet dat het allemaal goed geregeld is. Dat je weet dat jouw wensen vastgelegd zijn en nageleefd kunnen en mogen worden. En dat je jouw dierbaren goed verzorgd achterlaat.

Dit werkboek is gebaseerd op onze eigen ervaringen. Onze ervaringen aan tafel, aan de hand van gesprekken die we voeren en vanuit het rechtssysteem. Met dit boekje willen we je helpen om alvast na te denken over de keuzes en mogelijkheden die je hebt om jouw nalatenschap goed te regelen.

Dit geldt niet alleen voor het maken van een testament of een levenstestament. Ook een uitvaart is een onderwerp om over na te denken. Wat kun je regelen? Wat zijn je wensen? Wat vind je belangrijk?

Ook voor nabestaanden zijn dit belangrijke punten die hen helpen bij het regelen van een uitvaart. Het geeft rust te weten dat alles volgens wens geregeld is.

Heb ik wel een testament nodig?

Deze vraag krijgen we vaak en we begrijpen de vraag volledig.

Via deze test <https://www.notaris.nl/questionnaire/testamentmoment> kun je aan de hand van een aantal vragen kijken of je een testament nodig hebt. Mocht dat zo zijn, dan helpen we je uiteraard graag verder. Je bent altijd welkom voor een vrijblijvend gesprek op kantoor.

Ik dank je alvast voor het lezen van deze informatie en hopelijk zie ik je binnenkort een keer bij ons op kantoor.

Met vriendelijke groet,

Christian de Kok
eKo notaris

DISCLAIMER

Aan de informatie en gegeven materiaal kunnen geen rechten worden ontleend. Iedere situatie is anders en kan andere juridische mogelijkheden en complicaties met zich meebrengen.

eKo notaris aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade die voortvloeit uit het gebruik van de informatie. Rekenvoorbeelden zijn gebaseerd op huidige regelgeving en zijn in deze presentatie vereenvoudigd weergegeven.

Alle publicaties en uitingen van eKo notaris zijn beschermd door auteursrecht en andere intellectuele eigendomsrechten. Behalve voor persoonlijk en niet-commercieel gebruik, mag niets uit deze publicaties en uitingen op welke manier dan ook verveelvoudigd, gekopieerd of op een andere manier openbaar worden gemaakt, zonder dat eKo notaris daar vooraf schriftelijke toestemming voor heeft gegeven.

INHOUD

Dit werkboek bestaat voor een deel uit uitleg en informatie over het erfrecht en uitvaartmogelijkheden en daarnaast kun je bij het invulblad jouw eigen situatie en wensen beschrijven.

Wie mag over jouw leven beslissen als jij dat niet meer kan of mag	6
Wat is mijn nalatenschap?	8
Voorbeeld situatie en berekeningen	14
Wie regelt mijn nalatenschap?	20
Wie regelt mijn uitvaart?	22
Mijn situatie - invulformulier	24

WIE MAG OVER JOUW LEVEN BESLISSEN ALS JIJ DAT NIET MEER KAN OF MAG

Wie mag er namens jou beslissen op het moment dat je dit zelf niet meer mag? Stel je bent (tijdelijk) juridisch gezien niet in staat om zaken te regelen (wilsonbekwaam). Wie mag in dat geval namens jou zaken (financieel of persoonlijk) regelen? De enige manier om dit goed te regelen is via het levenstestament.

De meeste mensen beseffen dat ze een aantal zaken moeten regelen voor na hun overlijden. De dood is in dit geval een duidelijk overgangsmoment. Maar wat als jij al voor je dood niet meer zelfstandig over jouw nalatenschap kan of mag beslissen? Bijvoorbeeld door een ongeluk of op het moment dat je dementie krijgt. Als je niets regelt dan mag niemand zomaar beslissingen maken over jouw:

- (gezamenlijke) woning
- bank- en andere financiële zaken
- schenkingen aan (klein)kinderen of goede doelen

maar ook niet over zaken als:

- zorg voor minderjarige kinderen
- toegang tot jouw digitale accounts
- medische beslissingen
- huisdieren

Voorkom dat jouw dierbaren moeten vechten om voor jou te kunnen zorgen.

In een levenstestament regel je al deze zaken. In een levenstestament benoem je personen die namens jou mogen beslissen.

WIE MAG ER OVER JOUW LEVEN BESLISSEN ALS JIJ DAT NIET MEER KAN OF MAG?

Je kunt verschillende personen aanwijzen voor de verschillende type volmachten. Zo kun je bijvoorbeeld iemand aanwijzen voor de financiële beslissingen en een ander iemand voor de medische beslissingen. Daarnaast kun je een tweede of derde persoon aanwijzen, voor het geval de eerste persoon niet meer in staat is beslissingen te kunnen nemen.

Een levenstestament maak je op bij een notaris. Dan wordt dit levenstestament officieel ingeschreven in het Centraal Levenstestament Register. Het is echter niet een wettelijke verplichting om bij de notaris een akte te laten maken. Je kunt ook zelf een volmacht of machtiging opmaken.

Echter, een groot voordeel van een levenstestament via een notaris is dat banken en andere financiële instellingen de genoemde vertrouwenspersoon bij een officiële akte direct erkennen en dat deze vertrouwenspersoon sneller de benodigde machtigingen verkrijgt om jouw zaken te kunnen waarnemen.

Bescherm jezelf tegen negatieve invloeden

Daarnaast kun je in een levenstestament ook aangeven wie er absoluut geen invloed mag hebben. Je kunt een rechter verzoeken om bepaalde personen nooit tot bewindvoerder te benoemen of inspraak te hebben in medische beslissingen. Dit kan bijvoorbeeld als er bijvoorbeeld sprake is van manipulatieve familieleden of personen met financiële problemen.

Voorkom onnodig hoge eigen bijdrage zorg

Door een levenstestament en testament slim op elkaar af te stemmen voorkom je dat je een onnodig hoge eigen bijdrage voor zorg moet betalen wanneer je naar een verpleegtehuis moet gaan. Op deze manier zorg je ervoor dat er meer vermogen beschikbaar blijft voor jouw dierbaren.

In een persoonlijk gesprek bespreken we jouw situatie en wensen en kijken we wat (fiscaal) de beste optie is.

WAT IS MIJN NALATENSCHAP?

Waar bestaat uit nalatenschap allemaal uit? In dit hoofdstuk leggen we kort uit hoe het erfrecht volgens de wet werkt, wat een testament is en welke keuzes je hierin kunt maken.

Erfrecht volgens de wet

In de wet staat beschreven wat er met jouw nalatenschap gebeurt als je geen testament hebt.

Wie zijn de erfgenamen?

1. Als eerste erven jouw partner en kinderen. Ze krijgen ieder een gelijk deel van de nalatenschap. Indien een kind al is overleden, maar zelf wel al kinderen had, dan gaat het erfdeel naar deze kinderen.
2. Indien er geen partner of kinderen zijn, dan erven de ouders, broers en zussen. Ook hier geldt, indien een broer of zus al overleden is, en al kinderen had. Dan erven deze kinderen het erfdeel.
3. Als er geen erfgenamen zijn vanuit punt 1 en 2 dan erven de grootouders. Indien zij reeds overleden zijn, dan erven hun nakomelingen.
4. Indien er in groep 3 niemand is, dan erven de overgrootouders. Als zij reeds overleden zijn dan erven hun nakomelingen.

Wettelijk blijft een erfenis dus altijd in de familielijn die steeds verder weg staat van degene die overleden is. Indien er geen familieleden te vinden zijn (tot en met de zesde graad), dan erft de staat.

WAT IS MIJN NALATENSCHAP?

Wat doet een testament?

Met een testament kun je afwijken van deze genoemde wettelijke regeling. Je bepaalt zelf wie jouw erfgenamen zijn. Ook bepaal je zelf de verdeling van jouw nalatenschap. Je kunt iemand een groter erfdeel geven, of specifieke bezittingen aan een bepaalde persoon toewijzen. Je kunt er dus ook voor kiezen om niet-familieleden toe te wijzen als erfgenamen. Dit kunnen personen zijn, maar mogen ook instellingen zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan goede doelen.

De zoektocht naar de erfgenamen...

Op het moment dat een overledene geen testament heeft gemaakt, erven dus de (directe en verre) familieleden. In het geval dat er geen erfgenamen zijn in groep 1 en 2 begint vaak een grote zoektocht naar de wettelijk erfgenamen. De notaris leidt deze zoektocht die soms maanden in beslag kan nemen. De (vaak hoge) kosten van deze zoektocht worden in mindering gebracht op de erfenis. Dit is iets dat voorkomen had kunnen worden door het maken van een testament.

Wat gebeurt er met het testament?

Elk testament wordt door de notaris geregistreerd in het Centraal Testamentenregister. (CTR). Hier staat (alleen) geregistreerd bij welke notaris het testament ligt. De inhoud van het testament ligt alleen bij de notaris. Na het overlijden kunnen de erfgenamen inzage in het CTR vragen om te kijken welke notaris het testament beheert. De notaris mag deze inhoud alleen delen met de mensen die daar recht toe hebben.

Om over na te denken...

Jouw testament is in eerste instantie een instructie voor de verdeling van je bezit (en schulden) aan jouw erfgenamen. Maar door het aanwijzen van bepaalde personen als erfgenamen of het nalaten van specifieke bezittingen aan bepaalde personen laat je ook deels een herinnering na aan jouw dierbaren.

Verschillende manieren om bezit na te laten

In een testament kun je op verschillende manieren je bezit nalaten. Hieronder staan een aantal verschillende manieren beschreven.

Erfdeel

Een erfgenaam krijgt een erfdeel. Zij 'volgen' als het ware de overledene op. Zij ontvangen niet alleen het bezit, maar ook de schulden. Daarnaast moeten erfgenamen tekenen voor belangrijke beslissingen, zoals de verkoop van een woning. Een testament moet altijd een erfgenaam bevatten.

Legaat

Iemand die een legaat krijgt, heet legataris. Een legaat is een deel wat iemand krijgt, zonder dat degene verder betrokken is bij de nalatenschap. Een legaat wordt dus in feite onttrokken van de nalatenschap. Zie het als cadeautje na het overlijden. Een legaat kan bestaan uit een geldbedrag, maar kan ook een object zijn (zoals bijvoorbeeld een sieraad, auto, klok). Boven een bepaald bedrag moet er erfbelasting worden betaald over het legaat.

Codicil

Niet alles wat je bezit, hoeft in een testament te staan. Je kunt ook een codicil, een met de hand geschreven tekst voorzien van datum en handtekening gebruiken. Het voordeel van een codicil is dat deze makkelijker aan te passen is, zonder dat dat veel geld kost. Het nadeel echter is dat het codicil nergens staat geregistreerd, het kwijt kan raken of kan verdwijnen. In een codicil moet je daarnaast heel specifiek omschrijven welke objecten het betreft.

Het is niet mogelijk om geldbedragen of kunstcollecties via een codicil na te laten.

Ben je verplicht om een erfenis te aanvaarden?

Als erfgenaam erf je bezit minus schuld. Dat kan onder de streep een negatief bedrag zijn. Op het moment dat iemand een erfenis aanvaardt, is degene dus verantwoordelijk voor dat negatieve bedrag. In sommige gevallen betekent dit dat je als erfgenaam dus een betaling moet doen uit je eigen vermogen.

Je mag een erfenis weigeren. In dat geval gaat de notaris binnen de familie verder zoeken naar de volgende erfgenamen.

Om te voorkomen dat iemand uiteindelijk een schuld erft, kunnen erfgenamen een erfenis "beneficiair" aanvaarden. Hiermee aanvaard je de erfenis onder bepaalde voorwaarden. Op deze manier voorkom je dat je dus overblijft met een schuldbedrag.

De notaris adviseert de erfgenamen na een overlijden altijd over de keuze hoe de erfenis te aanvaarden. Deze keuze en of er een executeur is legt de notaris vast in de notariële verklaring van erfrecht. Deze verklaring is bij veel instanties nodig om lopende zaken af te handelen of de nalatenschap te beheren.

Oud testament

Een testament blijft geldig, totdat je dit herroept. Heb je al eerder een testament gemaakt? Ga eens na hoe lang geleden dat was. Een oud testament kan voor onaangename verrassingen zorgen. Bijvoorbeeld als je gaat trouwen, betekent dat niet dat je oude testament niet meer geldig is. Hetzelfde geldt bij een scheiding.

Daarnaast kan ook de wet veranderingen veroorzaken en kunnen fiscale regels veranderen. De notaris zal hier altijd over informeren.

Het is belangrijk dat je bij grote gebeurtenissen in je leven even nagaat of je testament ook voldoet in deze nieuwe situatie. Denk hierbij aan:

- Nieuw huis
- Samenwonen
- Huwelijk
- Kinderen
- Scheiding
- Overlijden partner of kind(eren)

Een voorbeeld

Stel dat een weduwe met twee kinderen een nieuwe relatie krijgt. Ze hebben samen een woning gekocht, maar zijn niet gehuwd en hebben geen samenlevingscontract. Op het moment dat de vrouw komt te overlijden, dan erven de kinderen en niet de partner. Dit valt alleen te regelen met een testament.

Aandachtspunten

Kinderen

Zijn jouw kinderen bij jouw overlijden nog minderjarig en heb je geen testament? Dan is de voogd verantwoordelijk voor de verzorging en opvoeding van de kinderen. Als er geen voogd is benoemd, dan bepaalt de rechter in overleg met de Raad voor de Kinderbescherming wie de voogd gaat zijn. Het aanwijzen van een voogd kan via de Rechtbank of via een testament.

Jong volwassenen als erfgenamen

Boven de 18 jaar zijn kinderen volgens de wet volwassen en mogen zij zelf financiële beslissingen nemen. Zij krijgen dus de volledige bevoegdheid over de erfenis. Als je deze leeftijd nog te jong vindt, dan kun je in het testament een bewindvoerder aanwijzen. Deze bewindvoerder beheert dan het vermogen van de erfgenaam tot de door jou aangegeven leeftijd.

Koude kant

Om te zorgen dat een erfenis alleen bij jouw erfgenamen terecht komt en niet bij hun eventuele partners kun je een uitsluitingsclausule (koude kant clausule) toevoegen. Zo voorkom je dat bij een relatiebreuk de ex-partner er met een deel van de erfenis vandoor gaat.

Een zorgintensief kind goed achterlaten als je er niet meer bent

Heb je een kind dat speciale zorg nodig heeft? Wellicht woont jouw kind in een zorginstelling. Dan kan het verstandig zijn om hier rekening mee te houden in een testament. Afhankelijk van de situatie kan het een optie zijn om jeouw zorgintensieve kind niet het volledige erfdeel na te laten. Juist omdat dit qua belastingen en bijdragen niet handig is. Je kunt dan bijvoorbeeld een kleiner deel nalaten of het erfdeel, als een soort geldbuffer, op een aparte bankrekening en op naam van een van de andere kinderen zetten. Hiermee kan het kind het geld wel gebruiken, maar erft het geen vermogen.

Deze clausules zijn altijd heel specifiek per gezin en per kind. Met de persoonlijk adviseur bekijk je altijd wat in jullie situatie het beste past.

VOORBEELD SITUATIE EN BEREKENINGEN

Naast het beschermen van je erfgenamen (voogdij, bewindvoering, uitsluitingsclausule, fonds voor zorgintensieve kinderen) levert het maken van een testament ook een kosten- en belastingbesparing op.

Hieronder volgen enkele situaties* en berekeningen.

We nemen het voorbeeld van Els (70 jaar) & Henk (64)

Situatie:

- Gepensioneerd & vroegtijdig gestopt
- Gehuwd in gemeenschap van goederen (g.v.g.)
- 2 kinderen
- Geen testament of levenstestament

Financieel overzicht

Koopwoning WOZ waarde:	€ 428.000	
Hypotheek:	€ 15.000 (-)	
Overwaarde woning		€ 413.000
Opneembaar spaargeld		€ 45.000

Vermogen totaal **€ 458.000**

*In de voorbeelden gebruiken we de gemiddelden, vrijstellingen en tarieven voor erfbelasting van 2022. Een actueel overzicht is te vinden via:

<https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/erfbelasting/>

ALS EEN VAN DE OUDERS KOMT TE OVERLIJDEN

Els komt te overlijden. Zonder testament zijn Henk en de kinderen de wettelijk erfgenamen.

Volgens de wet is geregeld dat de kinderen hun erfdeel nog niet direct ontvangen. Ze krijgen een vordering in geld (tegoedbon), ter grootte van hun erfdeel. Dit bedrag is pas opeisbaar als beide ouders zijn overleden.

Het erfrecht zorgt er op deze manier voor dat de langstlevende echtgenoot of geregistreerde partner financieel beschermd wordt.

Hoe ziet de wettelijke verdeling eruit?

Els en Henk waren gehuwd in g.v.g. De nalatenschap bestaat dus uit de helft van de totale bezittingen en schulden. Dit deel (€ 229.000,-) wordt gelijk verdeeld tussen de erfgenamen.

Voor de kinderen betekent dit dus een niet opeisbare vordering (tegoedbon) van € 76.333. (1/3* € 229.000)

De kinderen kunnen deze tegoedbon pas opeisen wanneer hun vader (Henk) komt te overlijden.

ALS EEN VAN DE OUDERS KOMT TE OVERLIJDEN

Met andere woorden :

- Door het huwelijk in gemeenschap van goederen bezit Henk reeds de helft
- De helft van Els wordt verdeeld over de erfgenamen
- Ieder erft dus € 76.333,-
- De kinderen krijgen een niet-opeisbare vordering op deze erfenis (tegoedbon)

Maar: Henk moet hierover **wél direct erfbelasting** betalen!

Persoon	Erfenis	Vrijstelling*	Belastbaar	Te betalen
Henk	€ 76.333	€ 680.645,-	€ -	€ -
Kind 1	€ 76.333	€ 21.559,-	€ 54.774,-	€ 5.477,40
Kind 2	€ 76.333	€ 21.559,-	€ 54.774,-	€ 5.477,40

Boven het vrijstellingsbedrag betalen kinderen tot een bedrag van € 130.425,- 10% erfbelasting en daarboven zelfs 20% erfbelasting. Ondanks dat de kinderen het erfbedrag nog niet mogen opeisen, moet de erfbelasting door de langstlevende erfgenaam direct (binnen 8 maanden) betaald worden.

Henk moet dus aan erfbelasting betalen: € 5.477,40 + € 5.477,40 = **€10.954,80 (!)**

Voorbeeld kostenplaatje		
Erfbelasting	€ 10.955,-	(afgerond)
Uitvaartkosten	€ 10.000,-	(geschat)
Kosten totaal	€ 20.955,-	
Spaargeld	€ 45.000,-	
Restant spaarvermogen	€ 24.045,-	

* berekend volgens de tarieven van 2022 en de gemiddelde woningwaarde in 2022.

Met een testament kun je voorkomen dat je direct erfbelasting moet betalen over de niet-opeisbare vorderingen van de kinderen en overige erfgenamen.

Opvullegaat

Een van de methodes om te voorkomen dat de overgebleven partner direct erfbelasting moet betalen over de erfdelen van de kinderen is het opvullegaat.

Met het opvullegaat verklein je de erfdelen (tegoedbonnen) van de kinderen naar maximaal het vrijgestelde bedrag voor de erfbelasting. Over dit bedrag hoeft de langstlevende partner in dat geval dus geen erfbelasting meer te betalen.

Het erfdeel van de langstlevende partner wordt hierbij dus groter. Echter; omdat het bedrag voor vrijstelling van de partner veel ruimer is dan die van de kinderen blijft het totale erfdeel van de partner in de meeste gevallen toch onder de vrijstellingsgrens.

Dit voorkomt een direct betaling aan erfbelasting door de langstlevende partner.

In ons voorbeeld ziet dit er als volgt uit:

Persoon	Erfenis	Vrijstelling	Belastbaar	Te betalen
Henk	€ 185.882,-	€ 680.645,-	€ -	€ -
Kind 1	€ 21.559,-	€ 21.559,-	€ -	€ -
Kind 2	€ 21.559,-	€ 21.559,-	€ -	€ -

Erfbelasting met opvullegaat

- Henk hoeft geen erfbelasting te betalen
- Dus: slim om het opvullegaat in het testament op te laten nemen
- Voorkomt veel geld en verdere problemen
- Rente? 6% (!)

Naast deze optie zijn er nog andere fiscale mogelijkheden om een testament zo gunstig mogelijk in te regelen. Dit is altijd afhankelijk van de eigen situatie en deze van de nabestaanden. We bespreken en berekenen de opties altijd tijdens het persoonlijke adviesgesprek.

Voorkom een onnodig hoge eigen bijdrage voor zorgkosten

Als je langdurige zorg nodig hebt moet je op grond van de wet (WLZ en WMO) een eigen bijdrage betalen. Deze eigen bijdrage is afhankelijk van hoeveel vermogen je hebt en bedraagt momenteel maximaal € 2.506 per maand (2022). Het vermogen van **twee jaar geleden** is hiervoor het uitgangspunt.

Zorgkosten besparen met WLZ (voorheen AWBZ)-clausule

Het voelt soms erg onrechtvaardig dat als je je hele leven hebt gespaard en de woning hebt afgelost dat je veel meer moet bijdragen dan iemand die niets heeft gespaard. Via het testament kun je voorkomen dat je een (onnodig) hoge eigen bijdrage voor zorg betaald. Dit gaat via de zogenaamde WLZ-clausule. Deze clausule regelt dat de kinderen hun erfenis mogen opeisen als de langstlevende ouder een beroep doet op langdurige zorg. Door het uitkeren van de erfenis aan de kinderen, vermindert het vermogen en dus ook de eigen bijdrage aan zorg.

Daarnaast wordt in het levenstestament geregeld dat ook gevolmachtigden op grond van dit levenstestament uitvoering kunnen geven aan deze clausule.

Telt de waarde van de koopwoning mee?

Zolang je nog in je eigen koophuis woont, telt deze niet mee als vermogen. Zodra je de woning verkoopt, bijvoorbeeld als je in een verpleeghuis terechtkomt, wordt de eigen woning na aftrek van de hypotheekschuld meegeteld als vermogen.

ALS BEIDE OUDERS OVERLEDEN ZIJN

Op het moment dat de tweede ouder komt te overlijden zijn een aantal zaken belangrijk om te regelen.

Op het moment dat ook de tweede ouder komt te overlijden zijn er een aantal zaken die je moet regelen. Zoals:

- Eis het uitgestelde erfdeel (tegoedbon) van eerste ouder op
- Eis uitgestelde schenkingen op
- Doe nieuwe (aanvullende) schenkingen

Binnen acht maanden dient de aangifte erfbelasting gedaan te worden.

WIE REGELT MIJN NALATENSCHAP?

Na een overlijden moet de nalatenschap worden afgewikkeld. Denk bijvoorbeeld aan de verkoop van een woning, het opzeggen van een huurwoning of abonnementen, het regelen van de bankzaken, en het doen van de erfbelasting. De afwikkeling van een nalatenschap is een verantwoordelijke (en deels ook administratieve) taak.

De executeur

Volgens de wet zijn alle erfgenamen samen verantwoordelijk voor het afwickelen van de nalatenschap. Dat kan in de praktijk tot problemen leiden op het moment dat erfgenamen het niet met elkaar eens zijn. Ook kan het zijn dat je jouw dierbaren niet wilt belasten met de administratieve afhandeling van de nalatenschap.

Om dit te voorkomen kunt je in jouw testament een executeur aanwijzen. Deze executeur is verantwoordelijk voor het afhandelen en regelen van alle zaken binnen de nalatenschap, waaronder ook het regelen van de uitvaart. Het is niet noodzakelijk dat de executeur een van de erfgenamen is. Dit kan bijvoorbeeld ook een notaris zijn.

Kijk goed wie deze rol kan vervullen. Vul jouw keuze in in het formulier.

WIE REGELT MIJN NALATENSCHAP?

Let op: bespreek je keuze vooraf met de executeur, zodat hij/zij op de hoogte is van deze toekomstige taak. Het is handig om daarnaast ook een of meerdere reserve executeurs aan te wijzen. Dit voor het geval de executeur op het moment van jouw overlijden niet (meer) in staat is deze taak te volbrengen. De notaris kan je verder adviseren over de invulling van de rol van executeur en de mogelijkheden die je hierin heeft.

De taak van executeur kan veel tijd kosten. Het is gebruikelijk dat hier een beloning tegenover staat. Volgens de wet heeft een executeur recht op 1% van de nalatenschap. Dit percentage kan in een testament aangepast worden als het daadwerkelijke bedrag te laag of te hoog is voor de uitvoering van de taken.

Een notaris hanteert meestal een uurprijs op het moment dat hij als executeur wordt aangewezen.

WIE REGELT MIJN UITVAART?

Een uitvaart is voor nabestaanden vaak het laatste moment dat ze gevoelsmatig nog iets voor deze dierbare persoon kunnen doen. Er worden herinneringen opgehaald, muziek gespeeld die betekenis had voor de overledene of de nabestaanden en het is een moment om samen met alle aanwezigen te denken aan de persoon die heengegaan is.

Voor nabestaanden is het prettig te weten hoe een dierbare overledene het afscheid zou willen. Te weten welke wensen er zijn en welke keuzes iemand zou maken. Na een overlijden breekt voor de nabestaanden een hectische tijd aan. Naast het verdriet moet er veel, in korte tijd, geregeld worden. Er moeten verschillende keuzes worden gemaakt voor het regelen van de uitvaart.

Het blijft het een onderwerp dat we liever niet bespreken. Omdat we er niet teveel over willen nadenken. Op het moment dat je een testament laat opmaken, dan komen een aantal zaken over je uitvaart al aan bod. Maar daarnaast zijn er meerdere zaken om over na te denken. Neem de tijd om eens na te denken over jouw wensen. Bespreek deze met jouw dierbaren.

In het formulier kun je jouw keuzes en wensen opschrijven.

Kosten overlijden

Na een overlijden moeten er diverse kosten gemaakt worden. Deze kunnen betaald worden uit de nalatenschap. Denk bijvoorbeeld aan kosten voor:

- uitvaart
- notaris
- afwikkeling van de nalatenschap

Deze kosten zijn voor rekening van de erfgenamen.

Gemiddelde kosten voor een uitvaart

Het basistarief van veel uitvaartondernemers is rond de €2.000 euro. Daarin zijn veel kosten nog niet meegeteld. Een eenvoudige uitvaart kost gemiddeld al snel €5000 euro en de kosten voor de afwikkeling van een nalatenschap liggen meestal rond de € 2000,-

Bekijk de mogelijkheden die er zijn op het gebied van uitvaartverzekeringen en uitvaartzorg en bekijk wat het beste past bij jouw situatie en jouw wensen.

MIJN SITUATIE

Onderstaande vragen kunnen helpen je om na te denken over jouw situatie en jouw wensen. Het kan helpen om het gesprek aan te gaan met dierbaren. Daarnaast zorgt het ervoor dat beter voorbereid bent

Je kunt de antwoorden in dit werkboek noteren. Op deze manier kun je makkelijk wijzigingen aanpassen en het formulier online bij je andere documenten bewaren. Ook kun je het document op deze manier makkelijk delen met je dierbaren.

Beschrijf de samenstelling van jouw bezit

Het is goed om even op een rijtje te zetten wat jouw bezit is. Neem hiervoor de aangifte IB van het voorgaande jaar als uitgangspunt. Daarin staan al veel gegevens. Vergeet ook belangrijke persoonlijke bezittingen niet. Zowel bezittingen met financiële waarde, maar ook bezittingen met emotionele waarde.

Woning

Eigen woning Ja Nee

WOZ waarde

Geschatte verkoopwaarde

Huurwoning Ja Nee

Schriftelijke huurovereenkomst Ja Nee

Gegevens verhuurder

Vakantiewoning Ja Nee

Meer informatie

Vermogen

Vermogen spaargeld

Vermogen beleggingen

Levensverzekeringen

Uitstaande leningen

Waardevolle bezittingen (auto,
kunstvoorwerpen, sieraden,
meubilair, hobbyspullen)

Overig bezit

Schuld

Hypotheekschuld

Opgebouwd spaartegoed t.b.v.
hypotheek

Opgebouwd beleggingstegoed
t.b.v. hypotheek

Geldlening

Overige schulden

Overig bezit

Auto/vervoermiddel

Huisdieren

Waardevolle bezittingen (auto, kunstvoorwerpen, sieraden, meubilair, hobbyspullen)

Persoonlijke bezittingen (foto-albums, digitale cloudopslag, herinneringen, familie-erfstukken, sieraden, etc)

Aan wie zou jij iets willen nalaten?

Dit kunnen personen of instellingen zijn. Als je geen kinderen hebt, dan zijn er wellicht goede doelen die je een warm hart toedraagt of die een speciale betekenis hebben gehad in jouw leven.

Omschrijf hoe je jouw nalatenschap verder voor je ziet. De verdeling van erfdelen, specifieke bedragen, specifieke bezittingen, etc. Hoe zou deze eruit zien?

Wat	Voor wie

Uiteraard hoeft deze opsomming nog niet compleet te zijn en kunnen hier nog dingen in wijzigen. Tijdens het persoonlijke gesprek gaan we hier ook verder op in en bespreken we de juridische mogelijkheden en consequenties van wat je omschreven hebt. Denk hierbij aan de erfbelasting die betaald moet worden. Op het moment dat begunstigden meer ontvangen dan hun vrijstelling, dan moeten zij erfbelasting hierover betalen.

MIJN SITUATIE - MIJN NABESTAANDEN

Heb je al eerder testament opge-
maakt? Ja Nee

In welk jaar is het testament opge-
maakt?

Wil je een executeur benoemen? Ja Nee

Aan wie zou je deze taak willen toe-
vertrouwen?

Eventueel reservepersonen

Wil je eventuele partners van jouw
erfgenamen uitsluiten van de erfe-
nis? Ja Nee

Is er sprake van een specifieke ge-
zinssituatie?

Wil je financieel bewind toekennen
voor eventueel jongvolwassen erfge-
namen? Ja Nee

Heb je een voogd aangewezen voor
minderjarige kinderen? Ja Nee

Wie is verantwoordelijk voor de uitvaart?

Ondanks dat er veel zaken in je testament benoemd staan, zijn er ook nog zaken betreffende een overlijden die hierin niet genoteerd zijn.

Het is aan te raden om iemand (persoon of instelling) verantwoordelijk te maken voor de uitvaart. Met deze persoon kun je jouw wensen bespreken. Deze persoon hoeft natuurlijk niet alles zelf uit te voeren, maar het is fijn te weten dat er iemand op de hoogte is van jouw wensen.

Aan wie zou je deze taak toevertrouwen?

Eerste keuze:

Vervolgkeuze:

Wat zijn je wensen rondom jouw uitvaart? Bespreek dit ook met je nabestaanden of degene die je hebt aangewezen om de uitvaart te regelen.

Donorcodicil

Ben je donor of anders; bijvoorbeeld dat je jouw lichaam ter beschikking stelt aan de wetenschap?

Ja   Nee

Begravenis

Begravenis   Crematie   Anders

Wat zijn jouw wensen voor jouw uitvaart en afscheidsdienst? Denk aan locatie, muziek, teksten, gebedshuis, etc)

Wat zijn jouw wensen voor een herdenkingsplaats? (begraafplaats, verstrooien as, enz)

Wat is het correspondentie-adres?

Heb een lijst met adressen?
(voor rouwkaarten)

Ja

Nee

Waar kunnen jouw nabestaanden deze lijst vinden?

Overige wensen

Uitvaartverzekering

Heb je een uitvaartverzekering?   Ja   Nee

Naam uitvaartverzekering

Telefoon

Polisnummer

Uitvaartonderneming

Heb je een voorkeur voor een uitvaartonderneming?   Ja   Nee

Naam

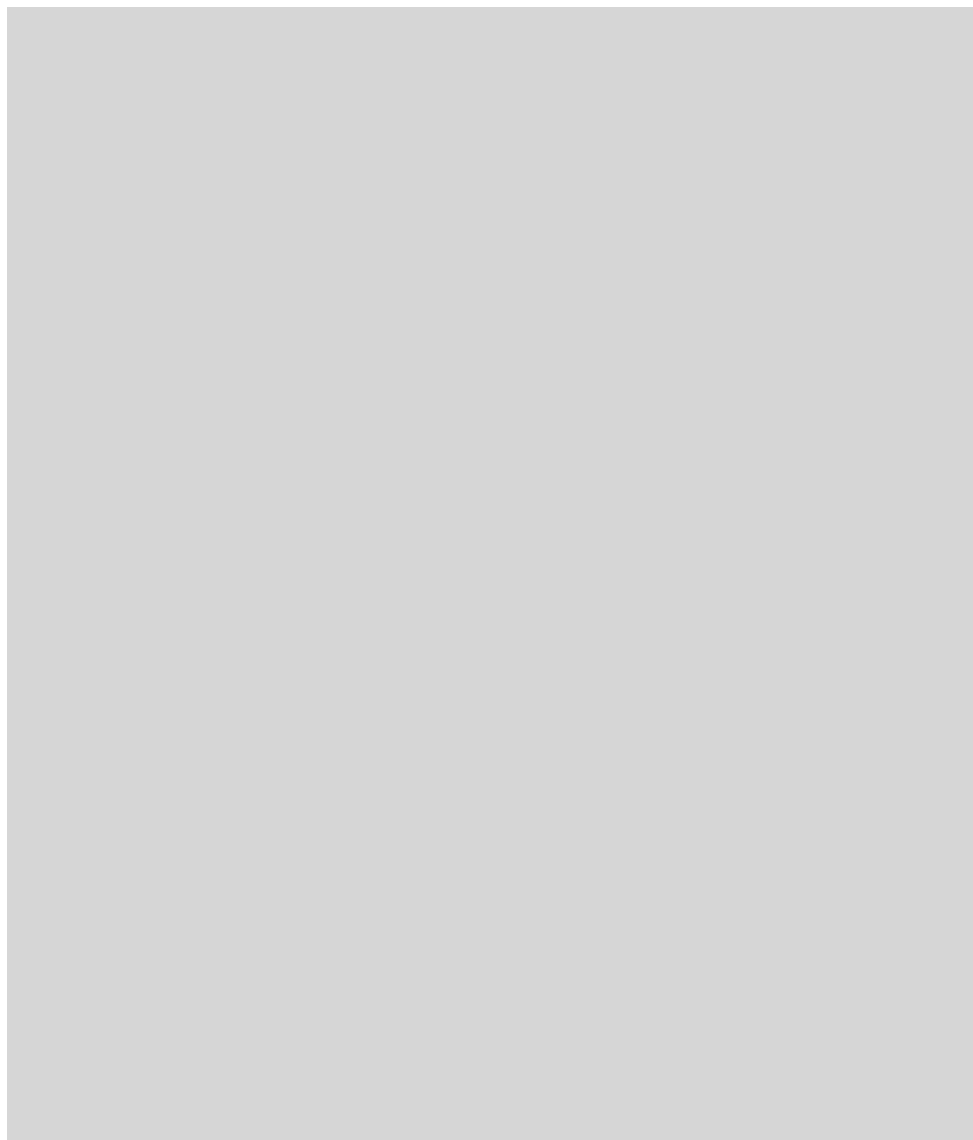
Adres

Contactpersoon

Naam uitvaartverzekering

Notities

OVER EKO NOTARIS

Een notaris begeleidt je bij meerdere belangrijke momenten in je leven. Bijvoorbeeld wanneer je gaat samenwonen of een huis hebt gekocht. Of wanneer je een onderneming start of een samenwerkingsverband aangaat.

Maar ook om te zorgen dat jouw zaken geregeld worden volgens jouw wensen als je dat zelf niet meer kunt of als je er niet meer bent.

“We maken het graag persoonlijk en leuker”

De notaris en het team van eKo notaris zijn betrokken bij deze gebeurtenissen hebben en hebben zorg voor jouw leven.

Bij ons staat persoonlijk contact en een duurzame relatie voorop. Je bent bij ons altijd welkom. Niet alleen tijdens het tekenen van een akte of het opstellen van een testament of statuten, maar ook op elk moment dat je deze weer wilt inzien. Kosteloos nemen wij dit met je door, onze levenslange service noemen wij dit. Dit is waar wij voor staan.

eKo notaris; natuurlijk betrokken
jouw partner voor het leven én daarna

eKo notaris

Natuurlijk betrokken

Wij

- regelen jouw zaken van **A tot en met Z**
- zorgen ervoor dat je alles **begrijpt voordat je tekent**
- zorgen dat je jouw **gegevens veilig** kunt delen via ons **online dossier**
- nemen **levenslang kosteloos** jouw akten met je door
- hebben oog voor het **milieu en onze maatschappij**

Persoonlijk, betrokken en bereikbaar

Burgemeester de Bruïnelaan 5
3331 AB Zwijndrecht

078 - 612 13 55
info@ekonotaris.nl
ekonotaris.nl